

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104111 - HISTÒRIA DELS AUDIOVISUALS I VIDEOJOC

Informació general

- Tipus d'assignatura : Bàsica
- Coordinador : Aina Fernández Aragonés
- Curs: Primer
- Trimestre: Primer
- Crèdits: 6
- Professorat:
  - Jorge Oter González <joter@tecnocampus.cat>
  - Cloe Masotta Lijtmaer <cmasotta@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Català
- Castellà

Les classes es faran en castellà i català. Per la seva part, els alumnes poden comunicar-se tant en castellà como en català durant les classes, de la mateixa manera que poden fer els treballs en la llengua en què ho deixideixin. Es demana correcció lingüística en tots el casos.

Competències que es treballen

Específica

- Adquirir els coneixements de la història, estètica, evolució i dinàmica del cine, televisió, ràdio, premsa, Internet i videojocs, aixó com reconèixer l'estètica a través del visionat i l'anàlisi

Bàsiques i Generals

- Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en la seva àrea d'estudi que parteixin de la base de l'educació secundària general, i s'acostuma a trobar a un nivell que, amb el suport de llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de la vanguardia del seu camp d'estudi
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis per inclouin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic

Descripció

En l'actualitat ens trobem permanentment envoltats per missatges audiovisuals de diversos tipus. En l'era de les pantalles, rebem aquests impulsos per mitjà de múltiples canals i en les diferents facetes de la nostra vida, des de la vida professional fins la intimitat de la llar. És important, per tant, reflexionar sobre la naturalesa d'aquests missatges que ens afecten a la nostra quotidianitat, així com sobre la manera en què s'organitzen i relacionen, i sobre el seu origen. En aquesta assignatura farem un recorregut pel desenvolupament històric, estètic i tecnològic de la fotografia, el cinema, la ràdio, la televisió i, més recents, internet i els videojocs. Ens fixarem en la seva aparició i trajectòria, en les característiques expressives de cadascun d'ells i, com a conseqüència, en allò que tenen en comú. Per aconseguir-ho, ens ajudaran molts exemples de casos concrets, i també altres materials explicatius. És important no només conèixer aquest recorregut, sinó també desenvolupar un pensament crític al voltant d'obres que ens influiran a l'hora de fer els nostres propis productes al llarg del grau. També, i amb relació amb això, es faran petits treballs d'estil acadèmic: aquests treballs ens serviran per començar a familiaritzar-nos amb una forma de treballar que s'ens demanarà durant el grau i en la recerca final del mateix.

Resultats d'aprenentatge

En acabar l'assignatura l'estudiant o estudianta ha de ser capaç de:

- Tenir un coneixement generalitzat de l'evolució històrica dels mitjans audiovisuals: fotografia, cinema, ràdio, televisió, i Internet i videojocs
- Conèixer, valorar i situar les principals obres audiovisuals i autors
- Desenvolupar un pensament crític al voltant dels mitjans audiovisuals, els seus productes i la seva futura evolució
- Exposar i redactar idees de forma argumentada i amb correcció formal

Metodologia de treball

A les classes teòriques es combinarà l'exposició teòrica amb el visionat freqüent d'obres dels autors i les corrents mencionades, així com d'altres materials (com fragments de documentals, reportatges o programes) que complementin els coneixements sobre certs temes. Als seminaris (en grup petit) es treballaran textos, continguts teòrics i els exercicis encarregats a l'assignatura. En ocasions es podrà demanar la participació de l'alumnat per mitjà del comentari crític dels materials emprats a classe o de les lectures de l'assignatura i pel·lícules obligatòries. Es pot demanar la presentació de certs temes o treballs a classe.

Continguts

---

1. LA FOTOGRAFIA

Naixement i inicis de la fotografia

Evolució tecnològica i social de la fotografia al segle XIX

Orígens, dificultats, desenvolupament i consolidació del fotoperiodisme

La fotografia com a empremta

Evolució al segle XX. Alguns autors i autores

2. EL CINEMA

Orígens del cinema: precinema; Lumière, Méliès; escola de Brighton. Edison i la guerra de patents

El naixement de la narrativa cinematogràfica. Porter, Griffith

El cinema mut. Cinema còmic. Corrents estètiques europees

El cinema sonor. El model de Hollywood. Gèneres i autors

Corrents de postguerra. Itàlia: neorealisme. França: *nouvelle vague*

Algunes personalitats del últim terç del segle XX

3. LA RÀDIO

Invent i inicis de la radiodifusió

Evolució tècnica i social del mitjà radiofònic

La ràdio a Espanya i Catalunya al llarg del segle XX

Models de ràdio i de programació

Avanços tecnològics i innovacions

4. LA TELEVISIÓ

Orígens de la televisió. Televisió mecànica i televisió electrònica

Evolució tecnològica i social de la televisió

Programació televisiva

El model americà i el model britànic

La televisió a Espanya. Naixement i evolució

Inicis i evolució de la televisió a Catalunya

5. INTERNET I VIDEOJOC

Història d'Internet. Evolució tecnològica i social

Característiques i valors associats a la nova xarxa

La *World Wide Web* i les seves evolucions

Els videojocs: naixement i història

Videojocs i altres formes d'expressió audiovisual. Videoart i imatge de síntesis

Activitats d'aprenentatge

---

1. Comentari d'una fotografia (treball de tipus acadèmic al voltant d'una imatge fotogràfica).

Treball en grups de 4-5 persones en el qual els alumnes reflexionaran sobre una obra fotogràfica significativa i relacionada amb els continguts de l'assignatura. El comentari, d'estil acadèmic, es durà a terme des d'un punt de vista estètic o històric, en relació a les característiques específiques del mitjà fotogràfic.

Material de suport: Enunciat de l'activitat. Possible proposta de diversos casos dels quals se n'haurà d'escollir un per al comentari.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Es lliurarà un comentari escrit original de fins a 10 pàgines de text, segons el format i estil recomanats. El seu valor en l'avaluació serà d'un 20%.

Objectius específics:

En finalitzar l'activitat l'estudiant o estudianta ha de ser capaç de:

- Documentar-se al voltant d'un tema determinat
- Redactar de forma correcta i ordenada un comentari crític original
- Reconèixer les característiques estètiques d'una obra i la seva significació; ubicar-la en relació a d'altres obres i un context
- Treballar en grup de forma coordinada

2. Comentari sobre un aspecte o obra de la Història de l'Audiovisual (Cinema, Televisió o Videojocs).

Treball en grups de 4-5 persones en el qual els alumnes reflexionaran sobre un aspecte o obra del cinema, la televisió o els videojocs. El comentari, d'estil acadèmic, es durà a terme des d'un punt de vista estètic, històric o sobre la natura del mitjà. (La composició dels grups pot canviar amb respecte a la del treball precedent.)

Material de suport: Enunciat de l'exercici.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Es lliurarà un comentari escrit original de fins a 10 pàgines de text, segons el format i estil recomanats. El seu valor en l'avaluació serà d'un 20%.

Objectius específics:

En finalitzar l'activitat l'estudiant o estudianta ha de ser capaç de:

- Documentar-se al voltant d'un tema determinat
- Redactar de forma correcta i ordenada un comentari crític original
- Reconèixer les característiques estètiques d'una obra i la seva significació; ubicar-la en relació a d'altres obres i un context
- Treballar en grup de forma coordinada

3. Examen

Prova individual d'avaluació de coneixements del temari.

Material de suport: Enunciat de la prova.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Resolució de examen. El seu valor a l'avaluació serà d'un 40%.

Objectius específics:

En finalitzar l'activitat l'estudiant o estudianta ha de ser capaç de:

- Tenir una perspectiva històrica global dels mitjans audiovisuals
- Relacionar diversos documents audiovisuals amb el seu context
- Reconèixer els principals autors i obres de la història dels mitjans audiovisuals

4. Lectures i activitats sobre els continguts del curs

Textos i assajos indicats per a la seva lectura durant el curs, lectura necessària per a possibilitar la participació en les activitats i debats programats.

Participació en les diferents activitats programades, al marge de les lectures, que poden requerir la preparació, per part de l'alumnat, de temes o materials.

Participació i possibles presentacions. Treballs, investigacions fetes per els alumnes i/o materials acordats. La presentació consistiria en una exposició oral amb el suport de recursos audiovisuals. S'avaluarien les característiques de la presentació: correcció i claredat, estructura, selecció de continguts, recursos,

ajust a l'exigència de temps, originalitat.

Pel·lícules de visionat obligatori per part de l'alumne fora de l'horari de classe. Se'n donarà una llista.

Material de suport: Lectures i altres documents. Enunciat de l'exercici, si s'escau.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Seguiment dels continguts des d'una perspectiva activa i participativa. El seu valor a l'avaluació serà d'un 20%.

Objectius específics:

En finalitzar l'activitat l'estudiant o estudianta ha de ser capaç de:

- Estar en coneixement d'idees vinculades a la matèria impartida
- Reconèixer els aspectes clau d'un text
- Ubicar textos en relació a elements tractats a la part teòrica de l'assignatura
- Establir un pensament crític al voltant de textos

Sistema d'avaluació

Sistema de qualificació (avaluació)

L'assignatura s'avalua a partir dels exercicis i proves especificats. La nota final consisteix en la suma de les notes percentuals obtingudes a cada treball o prova avaluable. La part pràctica o de desenvolupament de capacitats crítiques, no avaluable com a examen, sinó mitjançant exercicis fets majorment en grup, comprèn un 60% de la nota final: el comentari d'una fotografia (20%), el comentari sobre un aspecte o obra de la història de l'audiovisual (cinema, televisió o videojocs) (20%), altres activitats (20%).

La part teòrica de l'assignatura s'avaluarà individualment en forma d'examen (40% de la nota final). És necessari obtenir un mínim de 5 en examen per a accedir a fer nota mitjana a la assignatura.

El curs contempla la realització d'activitats proposades per a les classes o fora d'aquestes. Algunes d'aquestes activitats seran evaluables, fins a un 20% de la nota (abans assenyalat com a 'Altres activitats').

Els professors poden demanar la presentació d'alguns temes o treballs a classe.

Modalitats d'avaluació:

Les modalitats d'avaluació s'expliquen el primer dia a classe.

L'avaluació pot ser contínua i els diferents exercicis es lliuren segons el calendari establert tant a classe com als enunciats dels exercicis i a l'aula virtual.

L'avaluació pot ser única i els mateixos exercicis es lliuren dins de les setmanes finals de l'assignatura, tots a la mateixa vegada. Es fa l'examen normalment. L'avaluació única implica renúncia al seguiment dels treballs mitjançant l'horari d'atenció. S'ha de sol·licitar a començament de curs segons l'establert el primer dia de classe.

L'avaluació és per defecte contínua.

Detall:

20% Comentari d'una fotografia.

20% Comentari sobre un aspecte o obra de la Història de l'Audiovisual (cinema, televisió o videojocs)

40% Evaluable amb examen

20% Altres activitats

Recuperació:

A la recuperació es recupera la part teòrica de l'assignatura, mitjançant un examen que recollirà tot el contingut teòric de la mateixa.

La part pràctica es fa de forma continuada al llarg del curs i no es recupera.

Segons la normativa vigent del centre, tan sols es podran presentar a l'examen de recuperació els estudiants que hagin participat en un nombre significatiu de les activitats d'avaluació del curs i no hagin arribat al 5 de nota mitjana final.

Normes de realització de les activitats

Les activitats hauran de respondre als criteris indicats a classe i/o en els enunciats de les mateixes. Es valorarà a més la presentació i la correcció lingüística.

Els treballs han de ser originals. Un plagi invalida immediatament el treball corresponent, de tal forma que no serà avaluat. La diferència entre la còpia (el plagi) i la cita està en la menció correcta de les fonts d'informació.

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- Gubern, Román. Historia del cine. Barcelona: Lumen, 1996.
- Palacio, Manuel. Historia de la televisión en España. Madrid: Gedisa, 2015.
- Silva, Lorenzo. La radio en España: 1923-1997. Madrid: Alianza, 1997.
- Sougez, Marie Loup. Historia de la fotografía. Madrid: Cátedra, 1994.

Complementaris

Bibliografies

- Amar, Pierre-Jean. El fotoperiodismo. Buenos Aires: La Marca, 2005.
- Baget Herms, Josep M.. Història de la televisió a Catalunya. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Centre d'Investigació de la Comunicació, 1994.
- Balsebre, Armand. Historia de la radio en España. Vol. I y II. Madrid: Catedra, 2001 y 2002.
- Camporesi, Valeria. Pensar la Historia del Cine. Madrid: Cátedra, 2014.
- Castells, Manuel. La Galaxia internet. Barcelona: Plaza & Janés, 2002.
- Freund, Gisèle. La fotografía como documento social. Barcelona, Gustavo Gili, 2001.
- Ranz Abad, Jesús. Breve historia de Internet. Madrid: Anaya, 1997.
- Xavier, Ismail. El discurso cinematográfico. Buenos Aires: Manantial, 2008.